

גולדה מאיר התנצלה על כך שדו"גאן נחשד בהברחת כספים, ואחרי מות שומאכר

ניין מאס געלעכטער

(תשעה קבין צחוק)

התחזה בפולין רשימה שחורה

אסירים. המעמד המיוחד שלהם היקנה להם כל מיני טובות-הנאה בכלא, ואיפשר להם לעזור לאסירים אחרים. כיוון שהם קיבלו יותר מזון מהאחרים, הם היו נותרי גים מהאוכל הנוסף שלהם לאסירים, ונרדעו בכל בית-הכלא כזוג שעוזר.

הרבה שנים אחרי-כך, כשהם היו כבר בארץ, פנה אליהם אחד האסירים, שהציג ליה גם הוא להשתחרר ולהגיע לארץ-ישראל. הוא זכר איך הם היו עוזרים לו שם, ופנה אליהם בבקשת עזרה. הבקשה שלו כאן היתה: שיעזרו לו לקבל סוס ועגלה. הם עזרו לו. אחרי כמה שבועות הוא בא אליהם מלא טענות כרימון. פעם הסוס לא בסדר, פעם העגלה רעועה, פעם אחרת הסוס צולע. כל פניה שלו היתה בצורה של דרישה, שיעזרו לו שוב ושוב. לב-

הייתי צוחקת נורא, ואז הם ידעו שגם הקהל יאהב את זה. לפעמים זה לא היה מוצא חן בעיני ואז הם ידעו שזה לא ילך בהצגה. כך נקשרתי גם אל דו"גאן, החבר הכי טוב של אבא, עד שהיה ביני-הם ריב.

את דרכם התיאטרלית הם התחילו דו"קא בבית-כלא רוסי בפולין. שניהם שירי תו בצבא אנדרוס, ונתפסו כשניסו לברוח לארץ. הם לא היו סתם אסירים. הם היו צמד מצחיקים. כל בית-הכלא התפוצץ מצחוק כשהם הופיעו לפני האסירים ב"הצגות שלהם בפולנית. כל העניין הזה היקנה להם גם מעמד מיוחד אצל האסירים. הם היו בכלא במשך חמש שנים תמימות, חמש שנים שהיו הצגה אחת גדולה ומתחדשת של תיאטרון פולני ל-

הצחקה כפאריס בכיר שחקני האידיש

אסירים שומאכר ודו"גאן המיטרה חשדה שהם מבריחים

כסרט "הילדים שלנו" הקרנה חוזרת

דו"גאן ושומאכר בהופעה בארץ קהל האידיש התמעט - דבר אל המנורה

לידיה אופיר

כ שדו"גאן מת נשבוע שעבר זה היה כאילו עוד אבא שלי מת. קשה לי לדבר על דו"גאן מבלי לדבר על אבא. עברו כבר 19 שנה מאז שאבא, ישראל שומאכר, נפטר, אני נשואה ל-שייקה אופיר, יש לי שני ילדים, אבל אני עדיין לידיה שומאכר הבת של שורמאכר, או כפי שלפעמים, כשעוד הייתי קטנה היו אנשים שמצביעים עלי ברחוב ואומרים: "הנה הבת של דו"גאן ושורמאכר".

אני לא סתם הייתי הבת של אחד משני שחקני האידיש הכי גדולים, הייתי גם מבקרת התיאטרון שלהם. כשהם כתבו קטע, הם היו באים אלי, אני הילדה הקטנה, היו קוראים לי אותו או משחקים לי אותו ושואלים מה דעתי. הרבה פעמים